

patriot

7/2025

vychází 19. října 2025

ÚVODEM... vzpomeneme na drobné výročí, týkající se dnes již neexistující kapličky sv. Jana Nepomuckého, která stála u čp. 101. V říjnu 1964 z ní byly odcizeny sošky sv. Antonína, sv. Floriána a sv. Jana Nepomuckého. Sádrová soška sv. Antonína, kterou do kapličky darovala p. Kohoutová v roce 1961, byla nalezena rozbitá v příkopu u silnice k Týnu nad Vltavou. Zbývající dvě sošky byly nalezeny u pachatelů a zajištěny na služebně VB v Českých Budějovicích, kde je v prosinci téhož roku identifikoval varhaník František Říha. Následně byly sošky převezeny do Alšovy galerie v Hluboké nad Vltavou, kde byla zkoumána jejich umělecká hodnota. Bylo zjištěno a určeno, že je vyřezal řezbář samouk Voves z Podhájí kolem roku 1876. Z galerie putovaly sošky do křtěnovského kostela, kde byly znovu svěceny. A v těchto dnech tomu bylo právě 60 let, kdy se vrátily na své místo do kapličky. Ta byla nově vybilena, opatřena novou dlažbou a opravená dvířka byla doplněna o nový zámek. Protentokrát to dobře dopadlo. Kdo jen mohl tušit, že samotná kaplička nenávratně zmizí o pár let později (1972) pod záminkou bezpečnosti silničního provozu. A my budeme pokračovat v cestě po temelínských domech, domcích a chalupách.

Číslo popisné 39 „U SUKŮ“ nebo „U KALCŮ“

Také v tomto vydání zůstaneme ještě mimo Temelín jako takový, z Kališť se přesuneme na Shon.

V březnu 1790 žádal Jan Voběrek o povolení k výstavbě chalupy na „Skusilovském“ gruntu u Rozov. Místo pro stavbu

Soška sv. Floriána z kapličky

Čp. 39 v roce 1950

mu dal jeho tchán Vojtěch Říha, který byl držitelem tohoto gruntu. Prvním majitelem byl tak Jan Voběrek, obecný voják u regimentu. S manželkou Marií Magdalenou, dcerou Vojtěcha Říhy, se jim narodilo šest dětí. Po smrti Jana Voběrka prodala vdova Marie Magdalena z důvodu své nedostatečnosti chalupu za 210

zlatých Františku Bartuškovi.

František Bartuška se v roce 1803 oženil s Voběrkovo šestnáctiletou dcerou Marií. Z tohoto manželství vzešlo 11 dětí. Domek s čp. 39 zdědil syn František Bartuška (*1816). Ten se v roce 1837 oženil s Marií Hanušovou, dcerou domkáře Šimona Hanuše z Knína. Ve stejném roce se zjistilo, že domek s čp. 39 stojí na panském pozemku.

Chalupu podle smlouvy z listopadu 1847 koupil domkář a tkadlec Matěj Roušal z Krče. S manželkou Annou, rozenou Hrnčířovou, měli šest dětí.

Domek zdědil syn Josef Roušal, zednický tovaryš. Ten se v roce 1870 oženil s Marií Kadlecovou z Temelína. Narodila se jim jediná dcera, která zemřela krátce po porodu. Záhy zemřel také Josef Roušal a vdova Marie se znovu vdala.

V roce 1873 se k ní přičlenil František Suk, nádeník a voják ze Všeteče čp. 7. Manželství zůstalo bezdětné, Sukovi u sebe měli schovanku, Mariinu neteř Alžbětu Pletkovou. Alžběta se provdala v roce 1911 za Františka Cinkla.

V roce 1931 chalupa málem vyhořela. Sukovi šli na pole, když z kamen vypadl uhlík, od kterého již začínalo hořet. Díky pozornosti sousedů se tak nestalo a chalupa, která byla ještě kryta došky, tak byla zachráněna.

František Suk zemřel v březnu v roce 1932. Patřil k nejstarším občanům ve vsi, bylo mu 86 let. Byl malým zemědělcem a dlouhá léta pracoval v lesích knížete Schwarzenberka. Povahou byl rozvážný a trpělivý, do pozdního věku obhospodařoval pole. Když mu bylo už hodně přes 70 let, jel s kravami na pole a oprať si ovinul okolo ruky. Krávy se splašily, vytrhly mu oprať a s ní i jeden prst. František Suk si tehdy došel do Týna k lékaři, jakoby se nic vážného nestalo. Za svého života působil v obecním zastupitelstvu a byl členem školní rady. Manželka ho přežila o necelý rok, zemřela v lednu 1933.

Chalupu koupil v roce 1933 soused Procházka za 3000,-Kč. V roce 1936 se stal novým majitelem Jan Hubáček a po něm Václav Blažíček.

Zastavěná plocha v roce 1837 měřila 80 sáhů (obytné), v roce 1903 to byly 3 ary 2 m², v roce 1935 pak 5 arů.

Výměra pozemků v roce 1916 činila 2 hektary, 61 arů, v roce 1923 pak 2 hektary, 55 arů a 46 m².

(zdroj: Jan Petřík, *Rodový katastr obce Temelína / kroniky, matriky a pozemkové knihy SOA Třeboň / Pamětní knihy obce Temelín / Jan Bartuška, Temelín v proměnách času / archiv obce Temelín*)

Z TISKU...

Skvělý úlovek našich četníků. 14 postrachů kraje za mřížemi. Hlubocko a Vltavotýnsko bylo sužováno v poslední době rozvětvenou a odvážnou zlodějskou bandou, která se specialisovala na drůbežárny a obchody. Ač bylo po pachatelích dlouho usilovně pátráno, bylo pachatele těžce zjistiti. Teprve když v noci na 23. března byl rolník Josef Novotný z Nové Vsi u Hluboké n. Vlt. okraden o 20 slepic, popřálo četníkům štěstí. Byla to budějovická pátračka, která spolu s četníky v Temelíně učinila náhlé prohlídky v Březí u zločince z povolání Matěje Habicha, zvaného Bezručky, u jeho syna Václava a u Štěpána Michalčuka. Matěj Habich byl hlavou rozvětvené tlupy. Aby četníci u něho drůbež nenalezli, přibíjel vypařené slepice pod prkno u podlahy, zvláště k tomu účelu upravené. Zloději krádež u Novotného doznali, ale dodali, že tam nechtěli jít. Původně chtěli ukrásti nějakého vepře, ale když prošli deset chlévů a žádný vepř se jim nezamlouval, pak teprve šli k Novotnému. O slepice se podělili stejným dílem, ale Michalčuka, který musel celý náklad nésti na svých bedrech, odbyli jen dvěma nejhoršími slípkami. Zatčen byl s nimi i Jaroslav Nachtigal z Ledenic, který vypracoval plán k této výpravě. Tím nebyla záležitost vyřízena. V obcích mezi Hlubokou a Týnem byly spáchány další desítky krádeží a ukradeno tu sta slepic a jiné drůbeže za tisícové částky. Zjistilo se, že tlupa měla přechovavačku zboží 64letou domkářku M. Velkovou v Březí, u které byla nalezena přeplněná půda rozlič. věcmi denní potřeby. Bylo tu mezi jiným 184 nových ženských šátků na hlavu, 50 zástěr, celé balíčky omastků, součástek obleků a jiného. Tady narazili četníci na stopu jiným, zastaralým případům. Při prohlídce u Josefa Nachtigala v Březí byla nalezena dvě nová kola, z nichž jedno bylo uloženo rozebráno v močůvce. Habichova tlupa se v rozsáhlém obvodu potulovala jen na kolech. Dále byl zatčen Vojtěch Stropnický, kovář z Litoradlic, který je v důvodném podezření, že se zatčenými syny Matěje Habicha, Josefem a Václavem, byl účasten na dvojím vloupání do pokladny cihelny Fischlový v Týně n. Vlt. v uplynulém roce. Stropnický za tím účelem zhotovil kasařské náradí. U Vojtěcha Habicha bylo několik kusů tohoto náčiní nalezeno pod podlahou a ve slamníku. Na krádežích bylo účastno ještě více osob, a tak byli ještě zatčeni v Březí Tomáš Habich, Antonín Smrž, Kateřina Nachtigalová a jeden nezletilec a ve Volyni Jaroslav Rangl se svojí družkou Marií Habichovou. (kráceno)

(Jihočeské listy, č. 29, 17. dubna 1940, s. 2)

ZÁVĚREM... Děkujeme za vaši přízeň. Budete-li mít náladu a potřebnou dávku odvahy, můžete sledovat stránky Patriot na sociální síti FB, abyste o nic zásadního nepřišli. Uvítáme jakékoliv historické materiály vztahující se k Temelínu a okolí. Ve formě originální, či jakékoli jiné, včetně té elektronické.

Obecně lidé takové ty věci, co jsou malým písmem, nečtou. Takže bych si tady mohl psát, co chci a nikdo by to stejně nečetl. Nicméně právě tím nejmenším písmem jsou sdělovány (jistě ne zcela náhodou) ty nejdůležitější informace. Všechny údaje zveřejněné v tomto listu jsou navzdory mému nejlepšímu snažení bez záruky. List je soukromým elektronickým médiem, za jeho případnou tištěnou distribuci nenese autor žádnou odpovědnost. Patriot a jeho části je možno bezplatně dále šířit - což však neznamená, že bych se nějak úporně bránil drobným příspěvkům a darům ☺. V každém případě za přízeň děkuje Ondřej Klempíř. Kontakt: e-mail: klempondr@seznam.cz. Vychází tak nějak občas, ale většinou pravidelně nepravidelně.